

**Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Микряковская средняя общеобразовательная школа»**

«Рассмотрено» на педагогическом совете школы Протокол №_1_ От «29» августа_2023г	«Согласовано» Заместитель директора школы по УВР: _____Ланцова Т.А./ «29» августа_2023г	«Утверждаю» Директор школы: _____/Ефимова Л.С./ Приказ №101/3-од от «29» августа_2023г
---	--	---

Рабочая программа по родной литературе

10 класс

Цендушевой Валентины Анатольевны,

**учителя марийского языка и литературы первой квалификационной
категории**

2023-2024 учебный год

10 класс мары лит. доно тематический планировани

№ П.п	Темын тынг содержанижы	Урокы н типшы	Пушашлык материал	Тыменьшы мам ыштышашлык	Махань лактышым вычаш			Тонышы паша	Календарный жеп	
					Предметный лактыш	Метапредметный лактыш	Личностный лактыш		План семынь	фактич ески
1.	Мары литература гишан ынгылымаш. Анзыл шамак	Комбинированный урок	Сылны шамакан лит-ра – ылымашын корныжы.	Тема семынь палымашым налмаш. Текстым ынгылаш цацен лыдмаш.	Книга доно пашам ышташ тыменьмаш	П –Керал книгам кышты моаш лимым пальшашлык. Р –шбндбмб задачылан келшбшбн пашам бштен моштышаш. К –Ядмашым шындымаш да ответым книгашта бшке кбчальмаш.	Тыменяш, лыдаш келмым ынгылышашлык	Яратым ы литер. Герой гишан шайышт машым йамдыла ш		
2.	Халыкын устный творчествожы да сйлнб шая литература.	У палым ашым пумы урок	.	Писательын ылымаш да творческий корныжы гишан палбшашлык, хронологи таблицым бштышашлык	Лбмбб эдембн шанымашы шкы шомыжым ынгылышашлык.	П- Писатель гишан келесышашлык, бшке ответлан акым пуэн мыштышашлык, иктешлен мыштышашлык. Р- шанымашым ынгылдарымы годым ответшбм тор чангышашлык. К- пасна шанымаш сембнь монолога текстбм бштышашлык	Первишб нелб тетя годшы бббмаш геройым силанракым бштен – шанымашым пингбдембшаш.	Сирмашым сираш		
3.	Поэтический жанрвлан виангмашты халык мырын,	У палым ашым пумы	поэтиштб анжыктымы жепбн айыртемжб	лыдмы вес произведени н геройвлан дон	Дополнительный материал доно пашам	П- граждан вырсы гишан палбшашлык, Р-шукы шанымаш	эдемвлан лоштышы кылымынгылышашлык,кажды	Гражданский вырсы гишан		

	ямакын, легенда дон преданин рольышты.	урок	пәлбимә лимәш	тәнгәштәрәй мәш. Шындымә ядмашвләм ланзылен мыштышашлык ылыт	ышташ тыменьшашлык	гьц төржбим айырышашлык, К-бшке шанымашыжым ынгылдарен мыштышашлык	йым Эдем сембнь әклбшашлык	истории книгә гьц палышашлык		
4.	Проза жанрын ямак, легенда дон преданин, халык шаян образ да сюжет чангымы айыртембштбм шотыш нәлмәш.	У палым ашым пумы урок	Повестьбшт бшб геройын бльбмәш корныштым тәнгәштәрәй мәш	Шындымә ядмашвләлә н ответбм мошашлык ылыт, пәшәм группышты бштәт. Ответбм цитатым кычылтын келесәшлиәш	Биографи дон автобиограф и лошты айртембм пәлбшашлык. К.Критиквлән пәшәштбм ланзылышашлык.	П-әдемвлә лошты ынгылыдымаш акситбм ынгылышашлык. Р- махань информации гишән шая кембм пәлбшашлык, бшкетбн әль группышты пәшәлбшәлык. К- монолог дә диалоган текстбм шанышашлык	каждый эдем мыштымыжы дә кердмбжб сембнь бшкбмжбм перегаш шанымашым шижшашлык.	Андрей бн бльбмәш бжбм тезис сбнән план сембнь сираш.		
5.	Мары литературы шачмыжы	У палым ашым пумы урок	Доп. материал негыцеш текстым ыштымаш	Геройвлам тангаштары маш	Источник доно пайдаланен ышке шанымашым сирышашлык	П-халыкын бльбмәш вашталтмы годым бльбмәшбштбашта лмашвлә лиәлтбт Р-Керал информациям тышкан әль ышке сембнь кычал мошашлык. К- бшке шанымашыжым ынгылдарен мыштышашлык	Эдембм ышкымжым изинек ылымашеш таптышашлык – шанымашым ынгылышашлык	Повесть бм лыдаш		
6.	Мары литературы шачмыжы	У палым ашым пумы	Повестьын чангалтмыжы да сылнылык	Сола бльбмәш, брвезбн пуйырымаш	Хоть-махань ырсынат лүдбш ылмыжым	П-молнамат дә кбзбтәт геройвлән бльбмәшбштб ынгылышашлык.	Эдемын көргб шанымашыжым шижбн моштышаш,	Самырык эдемвлән		

		урок	айыртемжы	ыжы гишән ядмашвләэш ответым пуаш. Повестьин композициж ым ланзылыша шлык.	ынгылышаш лык.	Р-план сембнь ответым пуэн мыштымаш. К- монолог дә диалоган текстым лыдшашлык иктешлымашым ыштышашлык	бшкбмбм переген – мыштышашлы к	ылымаш шаныма шышты жы темеш йамдыла лташ		
7.	1917-1920 ивләштбшб мары литература.	Йылымы лывыр тымы урок	план сембнь текстым чангымаш. Лыдмы текст сембнь иктешлымб шым бштбмаш	сирбшашлы к текстлән планым чангышашл ык. ядмашвләэш тор ответым пуэн кердшашлык ылы	Доп. матер. кычылтын текстым ышташ, литература текст доно кылдаш	П-мары халыкын блбмбшбжбн вашталмыжым тбшлбшашлык. Р, К- Лыдмы информацим ашындарышашлык, иктешлымашым ыштышашлык	У жепбн у геройвлә лит- шанымашым пблбшашлык	Тоны лыдаш произ.		
8.	1917-1920 ивләштбшб мары литература.	Палым ашым пингыд емдым ы урок	шанымашы м пачын пуаш вес примервләм әт кычылташ тымдаш	граждан вырсы жепбн айыртемжб гишән пблбмбшбм иктешлбшб шлык	Вес произведени влә гыц пасна варвлам айырен лыдаш, шанымашым цитата доно пингыдемда ш	П- текст гыц керәл информацим нблбн мыштышашлык Р- текстбштбшб керәл шанымашым цитата сембнь пингыдемдышашл ык К-Лыдмы годым цитатым айырен мыштышашлык	хоть-махань пбшбштб, блбмбшбштбт цилб доно хытырен мыштышашлы к, ик шанымашыш шошашлык	Тоны лыдаш		
9.	30 ивләштбшб мары литература(поэзи айыртем)	У палым ашым пумы урок	30 ивләштбшб мары литературын айыртемжб	Писательын ылымаш да творческий корныжы, Хронологи таблицым бштбшашл ык,шындбм б ядмашлан	мары халыкын ик талантан эргбжбн блбмбшб дә творческий корныжы доно пблбмбм	П-нелб-ясым изинеккок ужмаш произведением сирбмб годым палшен кердмбм пблбшашлык. Р-ядмашвләлән ответым кычблмбш. К-герой гишән	цилбжок бшке пблен нблбт гбнь веле весблән бняндарен кердбт- шанымашым ынгылышашлы к	драмым лыдаш		

				ответым мошашлык.	Ыштымаш	шанымашым монологически попышашлык, иктешлен мыштышашлык				
10.	30 ивлаштышы мары литература(прозы шты повесть виангмбжб, романын бянымыжб)	У палым ашым пумы урок	мары халыкын эртшы блбмашбж б доно палдарымаш	Шбндбмб ядмашлан ответым мошашлык. Группышты аль бшкетшы пашален кердшы. Ответым цитата доно пингдемды шашлык.	произведени н идейно- тематически й содержаниж ы, чангалтмыж ы доно айыртемайт мбжбм ынгылышаш лык.	П- пашан тор корны доно кембжбм шижшашлык. Р- шуку ответ гыц кералжбм айырен мыштышашлык, керал терминологим кычылтшашлык. К- монологан текстым чангышашлык.	эдембн пуйырымашыж ы блбмб жеп доно цаткыдын кблдалтын. Но тыдб яжо анзыкылашыла н бнянбшашлык - шаям ашбндарышаш лык	Ялантай дон Курайы н ашкылы штышты икань дон айырте бм анжыкта ш ямдбл лтшашл ык.		
11.	30 ивлаштышы мары литература. Драматурги жанр, театр доно кблжб. Критика дон литературоведени	У палым ашым пумы урок	мары халыкын эртшы блбмашбж б доно палдарымаш	геройвлам тышкавлаэш пайылен мыштышашл ык. Ответым цитата доно пингдемды шашлык	геройвлам, нбнбн образлашт бм ланзылен, икманяр тышкэш пайылен мыштышаш лык	П-каждый геройын ашкылжым, поведенижбм текстыштышы цитата доно пингдемдышашл ык. Р-шайыштмы годым планым кычылт мыштышашлык К- отвечайбмбжб годым текстым тор бштышашлык	вес эдембн пуйырымашыж ы тыдбн кидыштыжб ылеш гынб, цилажок шаналтен бштышашлык.	коктел нбшб, вес эдембн шаяжым колышт ым жалай ш лиэш МА?- ядмаше ш шаналты шашлык		
12.	С.Г.Чавайн. Блымаш да творческий корныжы.	У палым ашым пумы урок	вес геройвлан блбмаш позицишты м	Каждыйлан пумы пашам ланзылаш Палемдымы ядмашвлаэш	Книга доно пашам ышташ тыменьшаш лык	П- каждый геройын ашкылжым, поведенижбм текстыштышы цитата доно	Йылмы этикетым шотыш налаш, тымдышы гыц ядын	Литерат урный герой гишан келесаш		

			ынгылымаш	ответым пумаш		пингїдемдїшәшл ык P- Шанымашым монолог семынь келесышашлык. K- отечайымыжы годым текстым төр бштышәшлык	мыштышашлы к, тангжым колыштшашлы к	йамдыла лтмыла		
13.	«Оты» лыдышын тїнг шанымашыжы.	У палым ашым пумы урок	лыдышын чангалтмыж ы да сылнылык айыртемыжы. Лит.теори	произведени н композиж бїм ланзылен мыштышашл ык .Ответїм цитата доно пингїдемдї шәшлык	Произведен им лыдын, ланзылен мыштышаш лык.	П-геройвлән бшкбїмштым видбїмштым тбшлбшәшлык. P-драмым ланзылышашлык K- отечайымыжы годым текстым төр бштышәшлык	бштымбї пәшәләнет хоть-кынамат хоза лишәшлык ылат.	произ-м ланзыла ш		
14.	«Элнет» романын идейно- тематический содержанижы	Йымы лывыр тымы урок	план сембїнь текстым чангымаш	планым чангышашл ык	шука герой логїц иктїм айырышашл ык.	П-- каждый геройын ашкылжым, поведенижбїм текстыштышбї цитата доно пингїдемдїшәшл ык P-- керәл информацим мон мышытшашлык K- Шанымашым монолог семынь келесышашлык	геройын бштымбї пәшәжбї тбдбїн блбїмбї жепшбї доно кблдәлтеш- шаям ынгылышашлы к	Келшыш ы произве деним лыдаш		
15.	Романышты мары халыкын курумвла вапт эртымы корныжы	У палым ашым пумы урок	Романышты мары халыкын блбїмәшбїж бї	Писательын ылымаш да творческий корныжы, Хронологи таблицым бштышашл ык,шынбїм	Мары халыкын ик талантан әдембїн творчествож ы доно пәлбїмбї лимәш	П-соок тыменяш шанышы бшке шанымашышкы щөәш. P-лбїмлбї әдем гишән хытырымы годым цитатым кычылтмыла	бшкә силалан, пәлбїмәшлән бнәнбшбї әдем халыкын блбїмәшбїжбїм, шанымашыжы м төр анжыктен	романы м лыдаш		

				Ы ядмашлан ответым мошашлык		К-аьшндарен лыдаш	кердеш.			
16.	«Элнет» романы н ик тйнг образшы – мары сола школышты тымдышы Г.П.Веткан	У палым ашым пумы урок	романышты анжыктымы жепйн историжй	анзыц лыдмы геройвлан Ыльмашышт Ы доно Микитан Ыльмашыж ым тангаштары маш	романын идейно- тематически й содержаниж ы	П-геройын Ыльмашыжй сандалыкнан пуйырымашыжы доно кылдалтмым ынгылышашлык Р- хытырымы годым цитатым кычлтшашлык К-шайыштмыжы годым тор предложенивлам Ыштышашлык	Хоть-кынамат ире йанган герой анзылны лиэш- шанымашым пальшашлык	романы шты анжыкт ымы историч еский жепым пальшы шлык		
17.	Романын сек силан образвлажй– Чачи дон Тамара.	У палым ашым пумы урок	Сираш планым ыштен мыштышаш лык	анзыц лыдмы геройвлан Ыльмашышт Ы доно Микитан Ыльмашыж ым тангаштары маш	Книга гыц кералым материалым мон лыктын мыштышаш лык	П-Лыдмы годым информацим ашындарышашлык, иктешлымашым ыштышашлык Р-Лыдышын текстим юкым вашталтен лыдмаш, кералым айырен налмаш К-Вырсы жепын мары халыкын эргывлажын подвигышты гишан палышашлык	Луддымы геройвла халыкын ашеш шукеш кодыт- шанымашым ынгылышашлы к ылыт	романы шты анжыкт ымы историч еский жепым пальшы шлык		
18.	«Элнет» романын ышталтмыжы да сылнылык айыртемжы	У палым ашым пумы урок	вес геройвла доно тангаштары машты геройын пашажылан акым пуэн мышытыша	шындымы ядмашлан ответым мошашлык, цитатым кычылтын шайышт мыштышашл	Книга гыц кералым материалым мон лыктын мыштышаш лык	П-Писательын ылымашыжы да жеп айыртемын ваш кылдалтмыштым ынгылышашлык. Р-кералым айырен налмаш, ланзылен	Тыменьмын, лыдмын кералжым ынгылышашлы к	Ыштым ы пашам ышке тергаш тымень шашлык		

			ш	ык		мыштышашлык, К-шайыштмыжы годым төр предложенивләм Ыштышашлык				
19.	Программа семьнь произведением айыраш («Окави», «Ямблат кывер», «Блйшй вйд»)	У палым ашым пумы урок	Окави- проста мары ыдырамаш. Тыдын ойхыжы да сусужы, кайышыжы, ылымашыж ы	шындымй ядмашлан ответым мошашлык, цитатым кычылтын шайышт мыштышашл ык	Книга гыц кералым материалым мон лыктын мыштышаш лык	П-Лыдмы годым информацим ашындарышашлык, иктешлымашым ыштышашлык Р- хытырымы годым цитатым кычлтшашлык К-Ядмашым ышке шынден ответым кычылшашлык	Шукыжы годым весын шанымашыжы м шамак гыц пасна ынгылаш лимым палышашлык	Ышке шаныма шым сираш		
20.	М.Шкетанын ылымаш да творческий корныжы. «Сардай» драмын тынг шанымашыжы	У палым ашым пумы урок	шашлык Драмын чангалтмыж ы да сылнылык айыртемжы	ядмашвла дон пашален мыштышашл ык	Книга гыц керал материалым мон лыктын мыштышаш лык	П.- Хоть-махань пашанат кераллыкшым ынгылышашлык, Р. -Текст гыц керал варым шайыштмы годым цитатым тор кычылтшашлык К-Ядмашым ышке шынден ответым кычылшашлык	Хоть-кынамат ире йанган герой анзылны лиэш- шанымашым палышашлык	романы м лыдаш		
21.	Сардай – тынг герой.	У палым ашым пумы урок	геройвлан пашаштыла н акым пуэн мышыты	Шындымы ядмашвлала н вашештышы м кычалмаш. Пашам группышты аль ышкет ыштымаш	вес книгавла доно пашам ышташ тыменяш, критиквлан пашатым ланзылен кердшашлык	П-романышты анжыктымы жепым палышашлык . Р -Текст гыц керал варым шайыштмы годым цитатым тор кычылтшашлык К-Ядмашым ышке шынден ответым кычылшашлык.	каждый эдем ышке варыштыжы лишашлык.	лыдаш		
22.	М.Шкетанын драмыжы да	Йылмы лывыр	текстлан планым	сандалыкнан историштыж	сирым й годым	П- текстышты иктешлымашым	молнамшы да кызытшы	«Онтон Иван»		

	кЫЗЫТШЫ ЫЛЫМАШ ЯДМАШВЛА.	тымы урок	ЫШТЫШАШЛ ЫК	Ы КОГО СОБИТИВЛАМ АКЛЕН МЫШТЫШАШЛ ЫК	ПЛАНЫМ КЫЧЫЛТШАШ ЛЫК	ЫШТЕН КЕРДШАШЛЫК. Р-керал информацИМ ЫШКЕ МОШАШЛЫК К-ЫШКЕ ШАНЫМАШЫМ СИРЬШАШЛЫК	ЫЛЫМАШЫМ ТАНГАШТАРАШ ТЫМЕНЬШАШЛЫ К	ШАЙЫШТ МАШЫМ ЛЫДАШ		
23.	«Эренгер» романын идеяно- тематический содержанижы	У палым ашым пумы урок	Романын идейно- тематически й содержаниж ы	Ядмашеш ответым шынды маш	Ядмашлан тор ответым пуэн мыштышаш лык ылыт	Ышке шаныма шым монолог семынъ келесаш	Эдем ышке варыштыжы лишашлык	Поэма гыц лаштык ым наизусть тыменя ш		
24.	тЫНГ герой – Эвай Петр	У палым ашым пумы урок	Вырсы паштекшы ылыма шым анжыкты маш	Ылыма шышты анжыкты мы жепын айыртом жым ынгылаш. Яд машеш ответ	Шытыр йанган эдемын акситы верц шалгымы жы	Худа паша гыц эдем ышкежат карангшашлык, весымат царышаш лык Ышке пашалан акым пуэн мышташ	Каждыйок ышке варыштыжы лишашлык	Ышке семынъ айырым ы произве деним лыдаш		
25.	Романышты паянвлан сЫНЬШТЫМ, сЫРЬШТЫМ анжыктымаш	У палым ашым налмы урок	Образлан характе ристИкым пуаш	Ядмашеш ответым пуаш	Иктешлыма шым ыштен, ПЛАНЫМ ЫШТЕН МЫШТЫШАШ ЛЫК ЫЛЫТ	Хронологи таблицым кычылт мышты шашлык, иктешлы машым ыштен мышты шашлык	Керал годым тымдышы гыц палшыкым ядын мыштышашлы к ылыт	ПЛАНЫМ ЫШТАШ		
26.	Романышты мары интеллигенции.	У палым ашым пумы урок	тЫ жепЫн маары интеллигенц ин ЫЛЫМАШЫЖ Ы	Дополни тельный литерату ра доно пайдала нен мышташ Хронологиче ский	Лымлы поэт доно палымы лимаш	Стараен тыменьмш эдемым поэт да писатель корныш шагалтен.	Нелы жеп, вырсы, портту ырвезы шумеш поэзим, прозым яраташ тымден – ынгылда раш	Поэтын лыдыш влам лыдаш		

				таблицым ышташ.						
27.	Романын ышталтмыжы, сылнылыкшы	У палым ашым пумы урок	Романын тынг идейжы	Ядмашеш ответ. Пашам группа доно ышташ	Вырсы жепын салтаквлан патырлы кыштым палышаш лык	Текстышты цитатым кычылт мышташ	Каждыйок яжон ылынежы да цашан линежы – шаныма шым ынгылышашлы к	Лиричес кий геройын ылымаш корныж ым цезисны й план семьнь ынгылда раш		
28.	«Патай Сопром»– масакла шайыштмаш	У палым ашым пумы урок	Патай Сопромын образшым пачын пумаш	Ядмашеш ответ план доно паша	Цитатный планым ыштымаш	Текстышты план доно пашалаш	Патайын пашажы	Текст доно паша		
29.	Н.Игнатъевѣн ѣлѣмѣш дѣ творческий корныжы	У палым ашым пумы урок	Поэт, писатель да автор. Тыдын позицижы	Текст доно паша	Керал информаци доно пайдаланым аш	Планым ыштымаш				
30.	«Савик» социально- сатирический романын содержанижы	У палым ашым пумы урок	Произве дениш тыш событии влам кызытшы жепаш кукшы цышты анжаш, поэмын ышталтмыж ы да йылы айырте м жы	Ядмашвлаэш ответым моаш Цитата доно пингыдемда ш	Шаныма шым цитата доно пингыдем даш. Текстлан планым ышташ	Текст гыц керал варым лыдмы годым цитатым тор кычылт мышташ		ша ныкалы машан текстым сираш		
31.	Савик – тынг	Палым	Шындымы	Ядмашвлаэш	Керал	Ыштымы пашам	Сылны	Шаныма		

	герой.	ашым пингыд емдым ы урок	ядмашвлаэш ответым кычӓл маш	ответым кычалеш. Пашам группа доно аль ышкетын ышташ лиэш. Ответы м цитата доно пингыдемда ш	лаштыкым айырен, иктешлыма шым ышташ	ышке аклаш тымень шашлык	шамакан лит-ра гишан шанаш тымда, керал палымашым пуа.	шым сираш		
32.	Солаштышы паянвлӓн образышты	Палым ашым пингыд емдым ы урок	Шындымы ядмашвлаэш ответым кычӓл маш	Пашам группа доно аль ышкетын ышташ лиэш. Ответы м цитата доно пингыдемда ш	Керал лаштыкым айырен, иктешлыма шым ышташ	Ыштымы пашам ышке аклаш тымень шашлык	Сылны шамакан лит-ра гишан шанаш тымда, керал палымашым пуа.	Шаныма шым сираш		
33.	«Савик» романышты вес образвлӓ	Йылымы лывыры тымы паша	Лыдымы прозде ни семынь сочиним сиремаш	Лирический геройлан иктешлы машым сираш, планым ышташ	Текст гыц керал варвлам айырен мыштышашлык ылыт	Ышке шаныма шым монолог семынь сираш	Ыштымы паша ырсы пытымым лишемдаш палшен	-		
34.	Романын сӓйлнӓлык айыртежӓ	Урок гыц ордыж ышты лыдымы паштек ланзыл ымаш	Лыдымы произведени влам иктешлы маш	Ядмашвлаэш ответым кычалмаш	Палыдымы текст гыц керал информация айырен мыштышашлык ылыт	Тынг информация гыц тынгжым сирен лыкшашлык, содержания семынь иктешлы машым ыштышашлык ылыт	Тышкан пашалымы лактышан лимым ынгылышашлык ылыт	Яратымы произведениэм		
35.	Внеклассный лыдмаш. «Вурс мардеж» роман	Урок гыц ордыж ышты	Лыдымы произведени м иктешлы маш	Ядмашвлаэш ответым кычалмаш	Палыдымы текст гыц керал информация	Тынг информация гыц тынгжым сирен лыкшашлык, содержания	Тышкан пашалымы лактышан лимым	Яратымы произведениэм		

		лыдмы паштек ланзылы ымаш			цим айырен мыштышашлык ылыт	семьнь иктешлы машым ыштышашлык ылыт	ынгылышашлык ылыт			
36.	Олык Ипайын Ылымаш да творческий корныжы	У палым ашым налмы урок	Поэтын ылымаш корны да творчествы доно палдараш.	Текст доно паша	Мары халыкын ик талантан эдемжы да творчествыжы доно палымы лимаш	Планым ыштымаш	Литературышты ылымашышты вашлиалтшы торсырым карангдаш, сакой ситуацигыц лактын мышташ	О.Ипай гишан материалым кандаш		
37.	«Яндиар» поэмьин идейно-тематический содержанияжы	У палым ашым налмы урок	Литературын тынг проблемывла ажы	Маханьы поэт, писатель вла сирен шалгат - палышашлык	Керал информации доно пайдаланым аш	Керал информация кычалаш	Мынь сирен анжем гынь, малиэш?	Лыдышым сираш		
38.	Яндиар – тынг герой	У палым ашым налмы урок	Поэма да автор. Тыдын позицияжы	Дополнительный литературым кычылтын, автор гишан палымашым погаш	Керал информации доно пайдаланым аш	Керал инф-им айырен налын, вес пашашты кычылтмыштымыла, произ-н йылмыжым тышлаш тыменьмыла	Фольклор ыштыш образым поэзийылмы доно сылнын анжыкташ	Айырен налмы произведением лыдаш		
39.	Мары литература виангмашты Олык Ипайын рольжы.	Палым ашым пингыдемдымы урок	Актер, поэт да режиссер пашажы	Лыдышым ланзылымаш	Лыдышын тынг шанымашыжы	Керал информация кычалаш		Лыдышым сылнын лыдаш		
40.	Бшке семьнь лыдмаш. «аван вычымыжы» лыдыш	Урокгыц ордыжышты лыдмы паштек ланзылы	Ылымашышты аван рольжы Произведением ланзылымаш	Лыдмы произведением ланзылышашлык – тынг шанымашыжым,	Произведение темыжы, идеяжым палемдаш, сылнын лыдаш тыменяш	Аван образым поэтвлан произ-ты кычылтмышты	Порту дон эдем – айыраш лидымы кокого ви шанымашым пакыла раскыдемдаш	Ик произведением лыдаш		

		ымаш		геройвлам сюжетын виангмыжы м палдыртыша ш						
41.	Шабдар Осыпын Ылымаш да творческий корныжы. «Ыдырамаш корны» роман.	У палым ашым налмы урок	Ылымаш да творческий корныжы доно палымым ышташ	Дополнительный литература гыц керал материалым моашХронологически й таблицым ышташ	Хронологический таблицым кычылт мышташ	Шаныма шым монолог семын келесы шашлык	Эдем ышкымжын тор шалгымы жым анжыктен мыштышашлык	Романы м лыдаш		
42.	«Ыдырамаш корны» романын идейно-тематический содержанижы.	У палым ашым налмы урок	Кызытшы ылымаш лан келшышы проблемывлам – атя-ава да тетя, самырык да шонгы лоштышы кылым авторын сынзажы доно ужаш тымдаш	Кызытшы ылымаш лан келшен толшы ядмашлан ответым кычалаш. Повестьын содержанижым ланзылаш	Халык педагогикын ышан шанымаш влажым ынгылен мышташ.	Писатель, жеп, ылымаш айыртемын ваш кылдалт мыштым ынгылда раш	Ылымаш шуку ежынган. Но эдем худа кайыш верц ышке цырежым ямдышашлык агыл.	Пуры, яжо семнян вашталт мыжы гишан шаныма шым келесаш		
43.	Марина – тгнг герой	У палым ашым налмы урок	Маринан образшым пачын пуаш	Эдемын вылвал цыре веле агыл ире лижы, коргыштат иреок кодшы	Романым ланзылаш тыменяш	Информацим налын, юкым вашталтен лыдын мыштышашлык ылыт	Туан гыц лишыл нимат уке - ынгылышашлык	Ышке шаныма шым сираш		
44.	Шуку халык логыц лакшывлан	У палым	Произведеништы	Материалым текст доно	Ядмашеш ответым	Шаныма шлан иктешлы	Ышке халыкым шотеш	Произв. лыдаш		

	образышты.	ашым налмы урок	драмати ческий варвлам тышлы маш	келышта раш, ланзылаш	пуэн мышташ	шашлы кым ыштен мышты шашлык ылыт	пиштымаш – тынг проблема			
45.	Солаштышы хресаньвла.	У палым ашым налмы урок	Писатель ын ылымы жеп доно кылден, произведени м тышлаш	Романышты ышты анжыкты мы жепын айыртом жым ынгылда раш. Ядмашвлаэш ответым пуаш.	Керал варым айырен, иктешлыма шым ышташ. Текстлан планым ыштен мышташ.	Лыдмы годым керал информа цим ашында раш. Шындымы ядмашеш тор ответым пуаш..	солаштышы хресаньвлән Ыльмашышты	Произв. лыдаш		
46.	Тышманвлан образышты.	У палым ашым налмы урок	Писатель ын ылымы жеп доно кылден, произведени м тышлаш	Ядмашеш ответ	Произведе ништы фольклор материа лым мон, ланзылаш	Лыдмым тышлен, кералым айырен мышташ		Произв. лыдаш		
47.	Романын варжы да значенижы.	Йылымы лывыр тымы паша	Романын идейно- тематически й содержа нижы.	Шанымашы м ланзылен. кералым сираш	Ышке семынъ сирымы навыкым виангды шашлык	Махань семня гыц ылмым анжыде, эдемым пашажы, эдем докы отношенижым аклымыла.	Халык шаявлам палышаш лык да ныным ынгылдарыша шлык	Тонышы паша уке		
48.	Ышке семынъ лыдмаш дә кәнгашымаш («С.Г.Чавайн» статья)	У палым ашым налмы урок	Статьян содержа нижы доно пашам ыштымаш, ланзылаш	Ядмашеш ответым кычалмаш	Иктешлыма шым, планым ыштышаш лык ылыт, тема дон идейым ынгылдары шашлык	Произведенин сылны шаяжым шижаш тыменяш	Шачмы кымдемнан хоть-махань лаштыкшат сек цевер, йангым тарватышы- ынгылда раш	Поэтын лыдыш влам лыдаш		
49.	Сергей Николаевын	У палым	Поэтын ылымаш да	Литерату ра гыц	Хронологич еский	Текст гыц керал информа	Солашты ылышы эдемат,	С.Никол аев		

	Ылымаш дә творческий корныжы	ашым налмы урок	творческий корныжы доно палымым ышташ.	писательын ылымаш корныжы гишан информация цим погаш. Хронологический таблицым ышташ	таблицын кералжы гишан ынгылдараш. Ядмашеш тор ответым пуаш.	цим налын мышты шашлык.	ышке варжым ылымашышты мон, халыклар керал лин кердеш.	гишан материалым кандаш		
50.	«Саликә» пьесын идейно-тематический содержанияжы, ЫСЛ «Айвикә»	У палым ашым налмы урок	пьеса доно палымым ышташ.	Писательын творчествожы доно палымы лимаш, пьесым ланзылаш, роль доно лыдаш.	Ядмашеш тор ответым пуаш.	Поэтический текстым прозаический семьят ланзылаш лимым палаш	Эдем – порттун ик изи лаштыкшы. Тыдылан цапан лиаш шуку ак кел.	«Цевеы н, школем!» шаныка лымашан текстым сираш йамдыла л таш		
51.	Кого Отечественный ырсы жепәш дә ырсы паштекәш мары литература	У палым ашым налмы урок	Кого Отечественный ырсы жепәш дә ырсы паштекәш мары литература доно палымым ышташ	Литературагыц писательвлән ылымаш корнышты гишан информация цим погаш. Хронологический таблицым ышташ	Ядмашеш ответым пуән мышташ	Поэтический текстым ланзылаш	Ырсы жепәш ылымаш геройым силанракым ыштен – шанымашым пингидемдыша ш.	лыдышым сылнын лыдаш		
52.	Кого Отечественный ырсы жепәш дә ырсы паштекәш мары литература	У палым ашым налмы урок	Кого Отечественный ырсы жепәш дә ырсы	Литературагыц писательвлән ылымаш корнышты	Хронологический таблицым кычылт мышташ	Прозаический текстым ланзылаш	Ырсы жепәш ылымаш геройым силанракым ыштен –	келшен толшы ик шайышт машым,		

			паштекәш мары литература доно пәлбәмбәм бштәш	гишан информа цим погаш. Хронологиче ский таблицым ышташ			шанымашым пингбдемдбшә ш.	повесть бәм лыдаш		
53.	Кого Отечественный вырсы жепәш дә вырсы паштекәш мары литература	У палым ашым налмы урок	Кого Отечественн ый вырсы жепәш дә вырсы паштекәш мары литература доно пәлбәмбәм бштәш	Литерату ра гыц писательвлә н ылымаш корнышты гишан информа цим погаш. Хронологиче ский таблицым ышташ	Хронологич еский таблицын кералжы гишан ынгылда раш. Ядмашеш тор ответым пуаш.	Драматичес кий текстым ланзылаш	Вырсы жепәш блбәмәш геройым силанракым бштен – шанымашым пингбдемдбшә ш.	ик драмым лыдаш		
54.	Н.Лекайн. Блымаш да творческий корныжы.	У палым ашым пумы урок	вес геройвлән блбәмәш позициштб м ынгылымаш .	Каждыйлан пумы пашам ланзылаш Палемдымы ядмашвлаэш ответым пумаш	Книга доно пашам ышташ тыменьшаш лык	П- каждый геройын ашкылжым, поведенижбм текстбштбшб цитата доно пингбдемдбшәшл ык Р- Шанымашым монолог семынь келесышашлык. К- отвечайбббжб годым текстым тбр бштбшәшлык	Йылмы этикетым шотыш налаш, тымдышы гыц ядын мыштышашлы к, тангжым колыштшашлы к	Литерат урный герой гишан келесаш йамдыла лтмыла		
55.	«Кого тбтянавлан мүләндрбштб» романын идейно- тематический содержанижы	У палым ашым пумы урок	план сембнь текстбм чангымаш	планым чангышашл ык	шуку герой логбц иктбм айырышашл ык.	П-- каждый геройын ашкылжым, поведенижбм текстбштбшб цитата доно пингбдемдбшәшл	геройын бштбмб пәшәжб тбдбн блббмб жепшб доно кблдалтеш- шаям	Келшыш ы произве деним лыдаш		

						ык Р-- керәл информацим мон мышытшашлык К- Шанымашым монолог семынь келесышашлык	ынгылышашлы к			
56.	Романышты мары халыкын курумвла вашт эртымы корныжы	У палым ашым пумы урок	Романышты мары халыкын Ылымашыжы Ы	Писательын ылымаш да творческий корныжы, Хронологи таблицым Ыштышашл ык,шындым Ы ядмашлан ответым мошашлык	Мары халыкын ик талантан эдемьин творчествожы ы доно палымьим лимаш	П-соок тыменяш шанышы Ышке шанымашышкы щоэш. р-лымлы эдем гишан хытырымы годым цитатым кычылтмыла К-ашындарен лыдаш	Ышке силалан, палымашлан Ынянышы эдем халыкын Ылымашыжым, шанымашыжы м тор анжыктен кердеш.	романы м лыдаш		
57.	«Кого тыотнавлан мүландышты» романын ышталтмыжы да сылнылык айыртемыжы	У палым ашым пумы урок	вес геройвлә доно тангаштары машты геройын пашажылан акым пуэн мышытыша ш	шындымы ядмашлан ответым мошашлык, цитатым кычылтын шайышт мышышашл ык	Книга гыц кералым материалым мон лыктын мышышаш лык	П-Писательын ылымашыжы да жеп айыртемын ваш кылдалтмыштым ынгылышашлык. Р-кералым айырен налмаш, ланзылен мышышашлык, К-шайыштмыжы годым тор предложенывләм ыштышашлык	Тыменьмын, лыдмын кералжым ынгылышашлы к	Ыштым ы пашам ышке тергаш тымень шашлык		
58.	Писательын фольклор да этнографический материалым кычылтмыжы.	У палым ашым пумы урок	романышты анжыктымы жепын историчежы	анзыц лыдмы геройвлән Ылымашышт ым тангаштары маш	романын идейно- тематическ й содержаниж ы	П-геройын Ылымашыжы сандалыкнан пуйырымашыжы доно кылдалтмым ынгылышашлык Р- хытырымы годым цитатым	Хоть-кынамат ире йанган герой анзылны лиэш- шанымашым палымашлык	романы шты анжыкт ымы историч еский жепым палымьим		

						кычлтшашлык К-шайыштмыжы годым төр предложенвләм Ыштышашлык		шлык		
59.	«Кого тьотянавлан мўландышты», «Кёртни ви», «Кого ырсын тылыштыжы» романвлән ик сюжет сембнь сирәлтмбштї, трилогии ылмышты	У палым ашым пумы урок	романышты анжыктымы жепїн историжї	шындымбї ядмашлан ответбм мошашлык, цитатим кычылтын шайышт мыштышашлык	Книга гыц кералым материалым мон лыктын мыштышашлык	П-геройын Ылымбашыжбї сәндәлбкнән пуйырымашыжы доно кблдәлтмбм ынгылышашлык Р- хытырымы годым цитатим кычлтшашлык К-шайыштмыжы годым төр предложенвләм Ыштышашлык	Тыменьмын, лыдмын кералжым ынгылышашлык к. Хоть-кынамат ире йәнгән герой анзылны лиэш-шанымашым пәлбшәшлык	романышты анжыктымы исторический жепбм пәлбшбшлык		
60.	Программа семынь произведением айыраш («Кёртни ви» роман, «Калинин колхоз»)	У палым ашым пумы урок	Окави-проста мары ыдырамаш. Тыдын ойхыжы да сусужы, кайышыжы, ылымашыжы	шындымбї ядмашлан ответбм мошашлык, цитатим кычылтын шайышт мыштышашлык	Книга гыц кералым материалым мон лыктын мыштышашлык	П-Лыдмы годым информация ашындырышашлык, иктешлымашым ыштышашлык Р- хытырымы годым цитатим кычлтшашлык К-Ядмашым ышке шынден ответым кбчәлшашлык	Шукыжы годым весын шанымашыжы м шамак гыц пасна ынгылаш лимым палышашлык	Ышке шанымашым сираш		
61.	Н.Арбанын ылымаш да творческий корныжы. «Янлык Пасет» драмын тбнг шанымашыжы	У палым ашым пумы урок	Драмын чангалтмыжы да сылнылык айыртемжы	ядмашвлә дон пашален мыштышашлык	Книга гыц керал материалым мон лыктын мыштышашлык	П.- Хоть-махань пашанат кераллыкшым ынгылышашлык, Р. -Текст гыц керал варым шайыштмы годым цитатим тор кычылтшашлык К-Ядмашым ышке шынден ответым	Хоть-кынамат ире йәнгән герой анзылны лиэш-шанымашым пәлбшәшлык	драмын лыдаш		

						кбчлшашлык				
62.	Янлык Пасет – тынг герой.	У палым ашым пумы урок	геройвлн пашаштыла н акбм пуэн мышышты	Шындымы ядмашвлала н вашештышы м кычалмаш. Пашам группышты аль ышкет ыштымаш	вес книгвл доно пашам бшташ тыменяш, критиквлн пашатбм ланзылен кердшашлык	П-драмышты анжыктымы жепбм палбшашлык . Р -Текст гыц керал варым шайыштмы годым цитатым тор кычылтшашлык К-Ядмашым ышке шынден ответым кбчлшашлык.	каждый эдем бшке вбрштбжб лишашлык.	лыдаш		
63.	Н.Арбанын «Кангбж йыд» музыкальный комеди да кбзбтшб блбмаш ядмашвл.	У палым ашым пумы урок	геройвлн пашаштыла н акбм пуэн мышышты	Шындымы ядмашвлала н вашештышы м кычалмаш. Пашам группышты аль ышкет ыштымаш	сирбм бб годым планым кычылтшашлык	П- текстбштб иктешлбмашбм бштен кердшашлык. Р-керал информациям бшке мошашлык К-бшке шанымашым сирбшашлык	молнамшы да кбзбтшб блбмашбм тангаштараш тыменьшашлык	«Кангбж йыд» муз.ком едим лыдаш		
64.	А.Волковын ылымаш да творческий корныжы. «Алдиар» драмын тынг шанымашыжы	У палым ашым пумы урок	исторически драмын чангалтмыжы да сылнылык айыртемжы	ядмашвл дон пашален мыштышашлык	Книга гыц керал материалым мон лыктын мыштышашлык	П.- Хоть-махань пашанат кераллыкшым ынгылышашлык, Р. -Текст гыц керал варым шайыштмы годым цитатым тор кычылтшашлык К-Ядмашым ышке шынден ответым кбчлшашлык	Хоть-кынамат ире йанган герой анзылны лиэш-шанымашым палбшашлык	романы м лыдаш		
65.	Писательбн халык блбмашбм кымдан да келбн пачын пумыжы	У палым ашым пумы урок	геройвлн пашаштыла н акбм пуэн мышыты	Шындымы ядмашвлала н вашештышы м кычалмаш. Пашам	вес книгвл доно пашам бшташ тыменяш, критиквлн пашатбм	П-драмышты анжыктымы жепбм палбшашлык . Р -Текст гыц керал варым шайыштмы годым цитатым тор	каждый эдем бшке вбрштбжб лишашлык.	лыдаш		

				группышты аль ышкет ыштымаш	ланзылен кердшашлык	кычылтшашлык К-Ядмашым ышке шынден ответым кычылтшашлык.				
66.	А.Волковын «Алдиар» драмыжы негъцеш Э.Архипован «Алдиар» опера	У палым ашым пумы урок	текстлән планым бштышашлык	сандалыкнән историштъж б кого событивлэм аклен мыштышашлык	сирбим б годым планым кычылтшашлык	П- текстбштб иктешлбмбшбм бштен кердшашлык. Р-керал информацим бшке мошашлык К-бшке шанымашым сирбшашлык	молнамшы дб кбзбгтшб бблбмбшбм тбнгбштбрбш тыменьшашлык	лыдаш		
67.	Цеверын, школ! (ЙЛ) Шымлымаш пашам иктешлымаш									
68.	Резервный урок									

10 классышты ыштышашлык паша тыменьшывлан лыдмы культурыштым луктал колтымы доно виктаралтеш. Сылны шамакан литература тыменьшын кушкын толмы корныштыжы сылнылык сандалыкыш пыртышашлык, шум коргы шижмашым пысемдышашлык. Тидым ышташ произвeденин содержанижы, тыдын пачын пумы формыжы, йонвла, ылымашыштышы событивла, геройвлан айыртегалтшы кайышышты, шум коргы шижмашышты, шанымашышты палшат. Урок гыц урокыш сылны шамакан литература докы кымыл шачшашлык, произвeденим ышкедуреш лыдаш шум шыпшашлык. Тенге когорак классвлашты палымашым налаш негыц ышталтеш

Литература предмет доно палымашын цельышкыжы шомым техень

Личностный результатвла:

- тыменьшы ышкымжым туан халыкшын да шуку йиш халыкан Россия кугижаншын гражданинжылан шотлышашлык;
- цевер шум коргын, шуку йиш халыкан шачмы сандалыкшым яратышы, руш да мол халык культурым шотеш пиштышы лишашлык;
- палымашым келгемдаш цила информации йоным (лымдер, энциклопедивлам, Интернет-ресурсым) кычылтшашлык.

Метапредметный результатвла:

- художественный произвeденишты тарватымы проблемым ынгылен, материалын структурыжым палдырген, ышке шанымашым пачын пуэн, тидылан керал аргументвлам мон, иктешлен мыштышашлык;

- пашажым ышке вуя ыштен, аклен мыштышашлык;

- информация погаш палшышы цила йиш йон доно пашален, керал информация мон **палыквла анжыктат:**

, ланзылен мыштышашлык, ышке пашаштыжы кычылтшашлык.

Предметный результатвла:

1) палымаш шотышты:

- лыдмы произведенивлашты тарватымы тынг ядмашвлам (проблемывлам) ынгылышашлык;
  - сылны шамакан произведени да тыдым сырымы жеп лоштышы кылым ужын мыштышашлык, тагачшы кечы доно кылден мыштышашлык;
  - сылны шамакан произведением ланзылен мыштышашлык: литературный родшым да жанржым палышашлык, произведении темьжым, тынг шанымашыжым да пафосшым ынгылен, келесен мыштышашлык, геройвлалан характеристикым пушашлык, ик аль икманяр произведеништышы образвлам тангаштарен мыштышашлык;
  - произведении сюжет линижым, композицижым раскыдемдышашлык, сылнештарымы йонвлам мошашлык да нынын кералыштым ынгылдарышашлык;
  - литературный произведением ланзылымы годым литературоведческий терминвлам кычылт мыштышашлык;
  - мары литературы да культурын айыртемжым да кералжым ынгылышашлык, тыдым вес халыквлан культурышты доно тангаштарышашлык;
  - произведенивла гишан ышке шанымашым келесен, ныным аклен мыштышашлык;
  - авторын позицижым да тыдын докы ышке кымылжым раскыдемдышалык;
- 2) коммуникативный сферышты:
- цила йиш жанран произведенвлам йалын лыдмы доно да ыкедуреш лыдын ынгылышашлык;
  - прозаический произведенивлам аль лаштыквлам сылнын шайыштшашлык, ядмашвлаэш ответвлам пушашлык, монологым да диалогым чанген мыштышашлык;
  - тыменьмы произведенивла семынь изложенивлам да сочиненивлам, творческий пашавлам, литература да культура темывлаэш рефератвлам сырышашлык;
- 3) эстетика шотышты:
- литературный произведении сылнылыкшым ужын, шижын мыштышашлык;
  - эстетический шижмашыжы виангшашлык;
  - художественный образвлам чангымашты сылнештарымы йонвлан кералыштым ынгылышашлык.